

Notat

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-6231-00005
Ref. FJE

Resultat af INC 2 (Intergovernmental Negotiating Committee) om kviksølvkonvention afholdt den 24.-28. januar 2011 i Chiba, Japan.

Baggrund

UNEP Governing Council (GC) vedtog på sit 25. møde i Nairobi i februar 2009 at nedsætte en forhandlingskomité (INC), der skal forhandle en global kviksølvkonvention. Forhandlingerne skal efter planen afsluttes i 2013. Det afholdte møde i Japan var det andet af i alt 5 planlagte forhandlingsmøder. Danmark modtog en anerkendelse for at have bidraget finansielt til INC processen bl.a. til udarbejdelse af en faglig rapport og til dækning af u-lands deltagelse.

Overordnede resultater

Forhandlingerne på INC2 tog udgangspunkt i et af UNEP udarbejdet ”Draft Elements Paper”, som skitserede et udkast til en konventionstekst. Hele ”Elements Paper” blev gennemgået og delegationerne udtrykte deres holdning til forslaget og fremsatte ændringsforslag.

På den baggrund blev resultatet fra konferencen, at sekretariatet er blevet bedt om at udarbejde en revideret tekst til konvention, hvoraf de forskellige delegationers fremførte forslag fremgår. Dette udkast skal danne baggrund for detaljerede forhandlinger på de næste 3 forhandlingsmøder. Ligeledes blev det besluttet, at underskriften af konventionen vil finde sted i Japan i 2013.

Kort gennemgang af forhandlingerne

Nedenfor følger en kort gennemgang af de vigtigste enkelte elementer, der blev gennemgået på INC2.

Reduktion af udbud af kviksølv på markedet (forsyning og handel).

Markedet forsyndes med kviksølv fra både primær minedrift, biprodukt ved minedrift, restprodukt fra chlor-alkali anlæg samt genanvendelse / genindvinding af kviksølv fra f.eks. artikler.

Flere delegationer talte for et forbud mod primær minedrift; i det mindste, at der bør indføres et eksportforbud for nyudvunden kviksølv fra minedrift. Aktive kviksølvminer eksisterer i dag kun i Kina og i Kirgisistan. Den kirgisiske mine forventes at blive lukket inden for en overskuelig tid, sandsynligvis med finansiel støtte fra forskellige lande, mens Kina gjorde det

klart, at de ikke har planer om at lukke deres miner. Kina fremførte, at de mener, at det er efterspørgslen, der skal bestemme deres produktion.

I forhold til handel med kviksølv og kviksølvforbindelser blev særligt handel med lande, der ikke er parter til konventionen, diskuteret. Der er ikke enighed på dette punkt. Nogle, herunder EU, ønsker forbud mod handel med ikke-parter, mens andre alene ønsker at begrænse handlen, med krav om indhentning af samtykke fra importlandet og specifikation af, hvordan og hvad importeret kviksølv skal anvendes til. Rotterdamkonventionens mekanisme for forudgående informeret samtykke, eller en lignende mekanisme med et licenssystem, blev af flere nævnt som en god mulighed for kunne kontrollere handlen med kviksølv.

Opbevaring af kviksølvholdigt affald.

Et af de vigtige områder vil blive opbevaring af kviksølv, både midlertidig og varig oplagring, og spørgsmålet om, hvordan kviksølv skal opbevares, enten som metallisk kviksølv eller stabiliseret. De første diskussioner blev ført i en arbejdsgruppe, som konkluderede, at metallisk kviksølv skal karakteriseres som affald, med mindre det kan vises, at der er en speciel anvendelse for det. Ligeledes blev vigtigheden af overensstemmelse mellem den kommende kviksølvkonvention og den eksisterende Basel-konvention om affald fremhævet af mange.

Forurenede områder

Der var kun en sporadisk diskussion af problemerne omkring forurenede grunde, og der blev ikke konkluderet noget på dette møde.

Anvendelsen af kviksølv i produkter og processer

Begrænsning i anvendelse af kviksølv i produkter blev diskuteret ud fra to forskellige tilgange, en positivliste (en liste over forbudte produkter) kontra en negativliste (et generelt forbud med undtagelser; et forbud, der minder om den danske bekendtgørelse). Der var meget divergerende holdninger til dette. De sydamerikanske lande fremsatte et forslag om en form for kombination af de to typer af tilgang.

Tilsvarende blev en positiv- og en negativliste diskuteret mht. anvendelsen af kviksølv i processer. Der er dog kun få processer, der anvender kviksølv, hvoraf de vigtigste er i chlor-alkali anlæg og VCM (vinylchloridproduktion). I dag er det kun Kina, som anvender kviksølv i VCM produktionen, mens flere lande fortsat anvender kviksølv i chlor-alkali anlæg. Kina modsatte sig bindende regulering af VCM produktionen, mens der viste sig villighed fra flere parter til at arbejde mod et forbud i chlor-alkali anlæg; flere mente at 2020 ville være et passende tidspunkt. Derudover var der flere delegationer, som mente, at listen over processer burde udvides, og som minimum inkludere yderligere processer, hvor kviksølv anvendes som katalysator.

Emissioner

Begrænsningen af emissioner til luften fra f.eks. kulkraftværker var på INC2 et af de helt store diskussionspunkter. Det skyldes dels, at det er den væsentligste kilde til udslip af kviksølv til miljøet og dels, at det har særdeles stor økonomisk betydning.

Flere delegationer fremhævede at anvendelsen BAT (Best Available Technique) skulle gøres obligatorisk både for nye anlæg og på sigt for eksisterende. Ligeledes talte flere delegationer for krav om fastsættelsen af nationale mål for reduktioner i forhold til de lande, som har de største emissioner. Modsat var der andre delegationer, som modsatte sig alle bindende tiltag og fremhævede deres afhængighed af netop kulfyrede kraftværker. Det var nogenlunde enighed om hvilke kilder, der skulle omfattes af konventionen for så vidt angår regulering/tiltag overfor emissioner. Der forventes intensive forhandlinger på dette område på de kommende forhandlingsmøder.

Andre elementer

Der blev lagt op til, at der ikke skulle ske detaljerede drøftelser om finansiering på INC2, men at de enkelte delegationer kunne fremkomme med deres synspunkter. EU redegjorde for deres præference for at støtte til u-landes implementering skulle ske gennem den Globale Miljøfacilitet (GEF), som også er finansieringsmekanisme for andre globale konventioner. Det samme gælder Schweiz og Norge, mens udviklingslandene og især BRIK landene argumenterede for en fond i stil med den, der findes under Montreal Protokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget (MLF model). USA og enkelte andre lande argumenterede for opstilling af kriterier for en kommende finansieringsmekanisme, samt en udvidelse af donor basen i forhold til, hvad der typisk er tilfældet i dag. Flere fremhævede vigtigheden af industriens involvering. Koblingen mellem overholdelse af konventionen (compliance) og finansiering blev fremhævet af donorlandene. Som opfølgning på INC2 er UNEP sekretariatet blevet bedt om at analysere optioner for en finansiel mekanisme (eller mekanismer) baseret på en "brutto-liste" over delegationernes synspunkter.

I forhold til emnerne overholdelsesmekanisme, rapporteringsforpligtelser, informationsudveksling, vurdering af effektiviteten af konventionen med mere, blev de ikke diskuteret, men landene fremførte deres overordnede holdninger i plenum.

Opfølgning fra sekretariatet

På baggrund af de givne statements og forhandlingerne på mødet er sekretariatet blevet bedt om at lave et revideret udkast til en konventionstekst, som præsenterer delegationernes forskellige holdninger til de enkelte elementer. Dette reviderede udkast skal være udgangspunkt for de

videre forhandlinger. Det forventes, at der på de næste forhandlingsmøder vil blive tale om dybdegående forhandlinger om de enkelte elementer både i plenum og i adskillige undergrupper.

Kommende møder

Tentativt er de resterende 3 møder planlagt til:

INC3, november 2011 i Ouagadougou, Burkina Faso eller Nairobi, Kenya

INC4, juni 2012 i Uruguay

INC5, januar/februar 2013 i Brasilien eller Schweiz